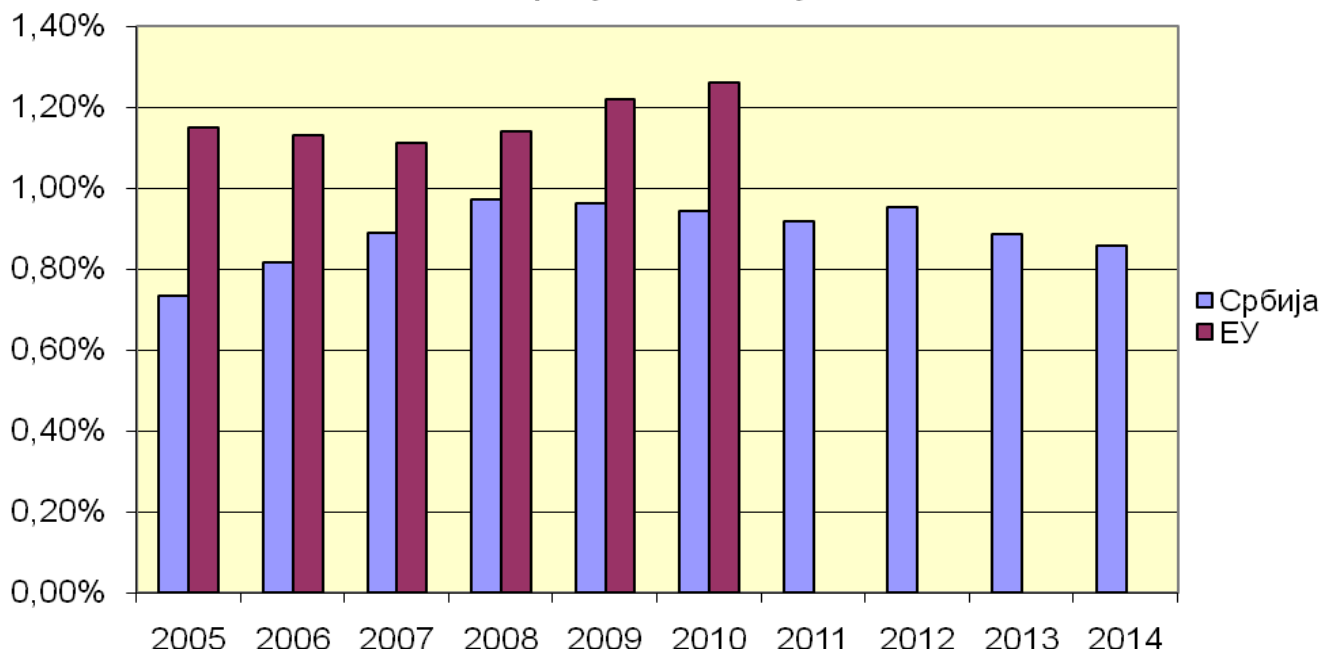

Финансирање високог образовања и европски пут Србије

Званичан почетак преговора о приступању Републике Србије Европској унији (у форми прве међувладине конференције између Србије и Европске уније, одржане 21. јануара 2014) прилика је да се подсетимо и поново проверимо колико је финансирање високог образовања у Србији усклађено са праксом земаља чланица ЕУ. Конкретније, колика су буџетска издвајања за високо образовање у Србији, а колико се за ту намену просечно издваја у државама чланицама ЕУ, посматрано кроз проценат у бруто домаћем производу Србије, односно земаља чланица ЕУ. Ево како тај однос изгледа у упоредном графичком приказу:

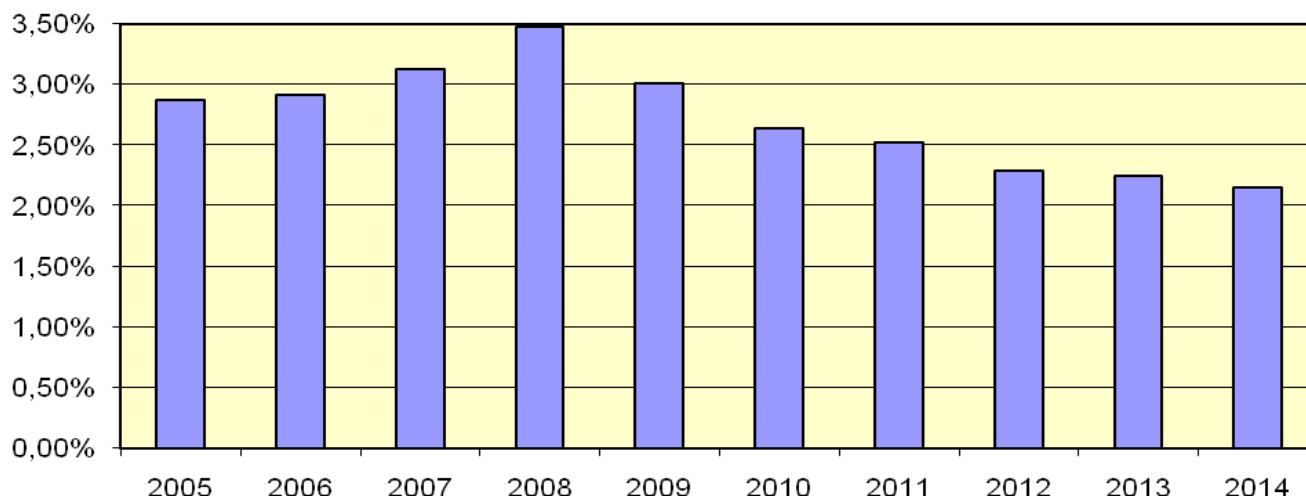
Упоредни приказ учешћа буџетских прихода високог образовања (укључујући и студентски стандард) у БДП-у у Србији, односно у ЕУ

Напоменимо да су, као што то и пише у наслову графичког приказа, у оквиру буџетских (јавних) прихода високог образовања укључена и буџетска издвајања за студентски стандард. На тај начин су обухваћена апсолутно сва јавна издвајања за делатност високог образовања - ништа није изостављено. С друге стране, на сајту Еуростата, са којег су преузети подаци о просечним стопама издвајања у Европској унији, у овом моменту (28. јануар 2014) нажалост још увек нема података за године након 2010. (посматрана страница сајта последњи пут је ажурирана 4. јула 2013. године).

Када је у питању проценат буџета Републике Србије који се издваја за високо образовање (укључујући и студентски стандард), од 2009. године приметан је тренд опадања учешћа (што је у корелацији са трендом галопирајућег увећања дела буџета који одлази на отплату дугова, но то је тема за неку другу анализу...):

Учешће високог образовања (укључујући и студентски стандард) у буџету Србије од 2005. до 2014. године

На крају, за све наше чланове које интересује више детаља, дајемо и табеларни приказ, са линковима на све законе и друге публикације на основу којих је анализа сачињена:

Учешће буџетских издвајања за високо образовање (укључујући и студентски стандард) у укупним буџетским расходима и БДП-у Србије - поређење са просеком ЕУ						
Година	Укупни буџетски расходи Републике Србије - у милионима динара	Бруто домаћи производ Републике Србије (БДП) - у милионима динара	Буџетска издвајања за високо образовање (ВО) у Србији, укључујући и издвајања за студентски стандард - у милионима динара	Учешће буџетских издвајања за ВО (укључујући студентски стандард) у укупним буџетским расходима (4/2)	Учешће буџетских издвајања за ВО (укључујући студ. стандард) у БДП-у Србије (4/3)	Просечно учешће буџетских издвајања за ВО у БДП-у у ЕУ
1	2	3	4	5	6	7
2005	429.764,93	1.683.483,3	12.371,51	2,88%	0,73%	1,15%
2006	548.405,82	1.962.072,9	16.011,93	2,92%	0,82%	1,13%
2007	646.466,67	2.276.886,2	20.236,00	3,13%	0,89%	1,11%
2008	742.293,14	2.661.386,7	25.858,70	3,48%	0,97%	1,14%
2009	867.778,78	2.720.083,5	26.160,04	3,01%	0,96%	1,22%
2010	1.029.406,99	2.881.891,0	27.224,22	2,64%	0,94%	1,26%
2011	1.166.203,51	3.208.620,2	29.409,69	2,52%	0,92%	
2012	1.392.228,34	3.348.689,2	31.863,23	2,29%	0,95%	
2013	1.487.691,82	3.761.289,0	33.385,42	2,24%	0,89%	
2014	1.592.399,81	4.007.841,0	34.317,73	2,16%	0,86%	

Подаци о укупним буџетским расходима (колона 2) преузети су из закона о буџету, односно ребалансу буџета, за сваку од посматраних година.

Подаци о БДП-у Србије, исказани у колони 3, преузети су са сајта Републичког завода за статистику, када су у питању године 2005-2012, односно са сајта Министарства финансија, из публикације "Фискална стратегија за 2014. годину, са пројекцијама за 2015. и 2016. годину" (табела 5. на 16. стр.), када су у питању подаци за 2013. и 2014. годину.

Подаци о јавним (буџетским) издвајањима за високо образовање, укључујући издвајања за студентски стандард, дати су у колони 4. Подаци су преузети из закона о буџету, односно закона о ребалансу буџета, за сваку од посматраних година, а за 2007. годину и из уредби о изменама и допунама Уредбе о привременом финансирању Републике Србије за период јануар-март 2007. године, односно јануар-јун 2007. године, с обзиром да је Закон о буџету за 2007. годину усвојен тек 23. јуна 2007. Осим тога, подаци за 2012. годину дати су према закону о ребалансу буџета за 2012. годину, умањено за сопствене приходе буџетских корисника (економска класификација 04), за које су подаци преузети из закона о ребалансу буџета за 2013. годину (8.613.831.000 динара за ВО, стр. 115 закона, односно 1.396.848.000 динара за студентски стандард, стр. 117 закона), с обзиром да у закону о ребалансу буџета за 2012. годину сопствени приходи уопште нису били исказани (него су фактички били рачунати као да су и они буџетска средства).

Подаци о просечном учешћу буџетских издвајања за ВО (финансирање ВО из јавних прихода - "public expenditure") у БДП-у, на нивоу 27 држава чланица ЕУ, колона 7, преузети су са сајта Еуростата. Нажалост, последњи подаци односе се на 2010. годину - нема података за касније године (посматрана страница сајта последњи пут је ажурирана 4. јула 2013).

У наставку су дати линкови на законе и друге публикације из којих су преузети подаци на основу којих је урађена анализа:

[Закон о ребалансу буџета за 2005. годину, стр. 5 и 28-29](#)

[Закон о ребалансу буџета за 2006. годину, стр. 6 и 56-57](#)

[Уредба о изм. и доп. Уредбе о прив. фин. Р. Србије за пер. јан-март 2007, стр. 39-40](#)

[Уредба о изм. и доп. Уредбе о прив. фин. Р. Србије за пер. јануар-јун 2007, стр. 31-32](#)

[Закон о буџету за 2007. годину, стр. 1 и 41-42](#)

[Закон о ребалансу буџета за 2008. годину, стр. 1 и 88-90](#)

[Закон о ребалансу буџета за 2009. годину, стр. 1 и 92-94](#)

[Закон о ребалансу буџета за 2010. годину, стр. 1 и 126-128](#)

[Закон о ребалансу буџета за 2011. годину, стр. 1 и 121-123](#)

[Закон о ребалансу буџета за 2012. годину, стр. 1 и 85-87](#)

[Закон о ребалансу буџета за 2013. годину, стр. 1 и 115-118](#)

[Закон о буџету за 2014. годину, стр. 1 и 119-120](#)

[Подаци о БДП-у Србије до 2012. године, са сајта РЗС, ажурирано 26.12.2013.](#)

[Подаци о БДП-у Србије за 2013. и 2014. годину, табела 5, стр. 16](#)

[Просечна јавна \(буџетска\) издвајања за ВО у ЕУ, исказано као проценат од БДП-а.](#)